

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ТА КУРОРТНОЇ СПРАВИ**

**Методичні рекомендації
до написання дипломної роботи бакалавра
для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»**

Івано-Франківськ, 2024

УДК 378.22:338.488.2:640.412/.43]001.89(072)

М 50

Затверджено до друку Вченою радою факультету туризму

Рецензенти:

Великочий В.С. – д.і.н., професор, декан факультету туризму Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Стинська В.В. – д.п.н., професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Методичні рекомендації до написання дипломної роботи бакалавра для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» / [Клапчук В.М., Мендела І.Я., Польова Л.В., Загнибіда Р.П., Котенко Р.М., Лояк Л.М., Мельник Н.В., Новосолов О.В.]. Івано-Франківськ: Територія друку. 2024. 40 с.

В методичних рекомендаціях наведені загальні вимоги до структури, змісту й оформлення дипломної роботи бакалавра.

Рекомендовано для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

© Автори, 2024
© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024
© Факультет туризму, 2024
© Територія друку, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА	
1.1. Мета і завдання дипломної роботи бакалавра	6
1.2. Вибір і затвердження теми дипломної роботи бакалавра	7
1.3. Порядок призначення і затвердження наукових керівників	8
1.4. Організаційні етапи написання дипломних робіт бакалавра	10
1.5. Контроль за виконанням дипломних робіт бакалавра	10
2. ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА	
2.1. Структура роботи	11
2.2. Завдання на дипломну роботу бакалавра	11
2.3. Титульна сторінка дипломної роботи бакалавра	11
2.4. Зміст	12
2.5. Перелік умовних позначень	12
2.6. Вступ	12
2.7. Основна частина	14
2.8. Висновки	16
2.9. Список використаних джерел	16
2.10. Додатки	17
2.11. Взаємозв'язок завдань, структури роботи та висновків	17
3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБІТ	
3.1. Загальні вимоги до оформлення роботи	18
3.2. Оформлення розділів (підрозділів)	19
3.3. Таблиці	20
3.4. Рисунки	22
3.5. Формули та рівняння	23
3.6. Посилання	23
3.7. Вимоги до літератури	24
3.8. Додатки в роботі	25
3.9. Нумерація	25
4. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ БАКАЛАВРА	
4.1. Попередній захист дипломних робіт бакалавра	26
4.2. Відгук на дипломну роботу бакалавра	26
4.3. Рецензування дипломних робіт бакалавра	27
4.4. Підготовка роботи до захисту	27
4.5. Перевірка на академічний плагіат	28
4.6. Захист дипломних робіт бакалавра	29
Додатки	31

ВСТУП

Бакалавр – освітній ступінь вищої освіти в Україні, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми. Підготовка бакалавра завершується захистом дипломної роботи бакалавра. Дипломна робота бакалавра – це творча дослідницька робота, яка виконується самостійно, свідчить про вміння автора працювати з літературою, узагальнювати й аналізувати фактичний матеріал, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час оволодіння відповідною освітньо-професійною програмою, має елементи наукового дослідження.

Робота студента над бакалаврською темою пов'язана із поглибленим вивченням теорії, зведенням у систему раніше здобутих знань і оновленням їх у процесі практичного вирішення поставленої проблеми, формуванням та розвитком компетентностей самостійного дослідження та експериментування. Підготовка дипломної роботи бакалавра за обраною спеціальністю підвищує наукову ерудицію студента, розширює пізнавальні інтереси, поглиблює теоретичну підготовку майбутнього фахівця.

Результати виконання дипломної роботи бакалавра засвідчують уміння студента самостійно виконувати дослідницьке завдання, аналізувати і критично осмислювати досліджуваний науковий і практичний матеріал, формулювати на основі проведеного дослідження власні висновки та пропозиції. Виконання дипломної роботи бакалавра передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань студента зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових завдань, розвиток навичок самостійної наукової роботи, оволодіння методикою дослідження, пов'язаних з темою дипломної роботи бакалавра.

Дипломна робота бакалавра покликана показати, як студент володіє методичним інструментарієм, наскільки він уміє аналізувати, узагальнювати і формулювати висновки із результатів дослідження, самостійно працювати з науковими джерелами. Водночас, при оцінюванні дипломної роботи бакалавра враховуються не лише якість самої роботи, характер викладу основних її положень при публічному захисті, але й її оформлення. Правильне оформлення, своєчасне подання та належний захист виконаної студентом дипломної роботи бакалавра – основна мета даних методичних вказівок.

До початку виконання дипломної роботи бакалавра студент повинен ознайомитися з методичними вказівками до виконання дипломних робіт і керуватися їх вимогами щодо написання дипломної роботи бакалавра та оформлення її результатів.

При написанні дипломної роботи бакалавра студент повинен керуватися положеннями Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», положеннями навчально-методичної документації, розробленої Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та факультетом туризму, Кодексом честі Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника, Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, методичними вказівками до виконання, оформлення та захисту дипломних робіт.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

1.1. Мета і завдання дипломної роботи бакалавра

Виконання дипломної роботи бакалавра є завершальним етапом навчання студента у вищому навчальному закладі та кінцевим результатом його самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності, комплексним дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним різноманітних дисциплін, що передбачені навчальними планами для студентів спеціальності 241«Готельно-ресторанна справа». Студент-дипломник повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної й спеціальної підготовки, а дипломна робота є випускною кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої та успішної здачі комплексного іспиту зі спеціальності державна екзаменаційна комісія вирішує питання про присвоєння її автору кваліфікації «бакалавр з готельно-ресторанної справи».

Дипломна робота повинна містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- чітко визначені предмет та об'єкт дослідження;
- встановлені цілі дослідження та завдання із виконання наукових досліджень, які забезпечать досягнення визначених цілей;
- короткий науково-аналітичний огляд інформаційних джерел, нормативно-правового матеріалу про виникнення і сучасний стан досліджуваної проблеми;
- критичний аналіз монографічних і періодичних наукових видань із теми дослідження;
- подання ключової інформації у зручній для сприйняття формі (таблиці, діаграми, ілюстрації тощо);
- самостійні дослідження, розрахунки, виконані із залученням сучасних інформаційних технологій, висновки, практичні рекомендації і пропозиції щодо вдосконалення діяльності організацій, установ, підприємств чи державних органів.

Дипломна робота бакалавра має представляти закінчену розробку актуальної наукової проблеми. Вона повинна:

- бути актуальною, мати новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки і техніки;
- мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності;
- стимулювати у студентів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень;
- вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури;
- пов'язуватись з планами наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу;
- узагальнювати і розвивати науково-дослідницькі уміння студента.

Головними завданнями підготовки дипломної роботи бакалавра є:

- поглиблення знань студентів з актуальних проблем відповідної навчальної дисципліни за обраної галузі знань;
- розширення й поглиблення теоретичних знань студентів з обраної проблеми, систематизація і аналіз сучасних наукових підходів до розв'язування теоретичних та практичних завдань;
- удосконалення умінь та компетентностей студентів самостійно організовувати та проводити наукові дослідження актуальної проблеми; розвиток умінь студентів застосовувати здобуті теоретичні знання під час вирішення конкретних наукових завдань;
- набуття студентами необхідних компетентностей у процесі підготовки і проведення педагогічного експерименту або його елементів;
- удосконалення компетентностей самостійної роботи студентів із фаховою науковою літературою й розвиток умінь критичного опрацювання наукових інформаційних джерел;
- формування здатності студентів до самоосвіти і саморозвитку, самостійної дослідницької роботи у майбутній професійній діяльності.

Дипломна робота бакалавра є ефективнішою, якщо логічно продовжує тематику курсової роботи або діяльність студента у науковому студентському гуртку чи проблемній групі. Робота над бакалаврським дослідженням вимагає систематизації загальних філософських, педагогічних, психологічних, фахових методичних знань, їх поглиблення у процесі розв'язування визначеної проблеми, набуття умінь проведення експериментального пошуку, активізації творчої самостійності та ініціативи студента.

Загальний обсяг роботи бакалавра має бути в межах 60–70 сторінок друкованого тексту формату А4. Основна частина – не менше 50 сторінок. Бібліографія та додатки до загального обсягу роботи не входять. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Дипломну роботу бакалавра подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердій палітурці. Робота також подається на CD-диску.

1.2. Вибір і затвердження теми дипломної роботи бакалавра

Тематика дипломних робіт бакалавра визначається кафедрою готельно-ресторанної та курортної справи і пропонується студентам у VII семестрі. Тематика повинна бути актуальною, відповідати професійним завданням, зафіксованим в освітній програмі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Також можуть виконуватися дипломні роботи бакалавра за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали з університетом договір про надання освітніх послуг або з якими пов'язана трудова діяльність ЗВО.

Тематика дипломних робіт бакалавра оновлюються у кожному навчальному році. Студентам надається право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. У таких випадках перевагу надають

темам, які безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Не пізніше кінця першого місяця навчання у VII семестрі теми обговорюють і затверджують на засіданні кафедри та призначають наукових керівників роботи.

Затвердження тем дипломних робіт бакалавра відбувається на підставі письмової заяви студента на ім'я завідувача кафедри, яка подається на кафедру (дод. А). Тематика дипломних робіт бакалавра затверджується рішенням кафедри готельно-ресторанної та курортної справи і деканом факультету туризму. У заяві, окрім теми, повинно бути вказано прізвище наукового керівника. Лаборант кафедри реєструє заяви студентів.

Заява має бути подана студентом не пізніше як за 24 тижні до терміну захисту роботи. У разі неподання заяви про вибір теми дипломної роботи бакалавра без поважної причини студентом студент вважається порушником графіку навчального процесу і тема дипломної роботи бакалавра закріплюється на розсуд кафедри.

Зміни або уточнення у формулюванні затвердженої теми можуть бути внесені лише за об'єктивних причин та за згодою наукового керівника не пізніше 60 днів до прилюдного захисту. Будь-яка довільна зміна студентом теми своєї роботи не допускається. При необхідності зміни теми дипломної роботи бакалавра студент подає на кафедру відповідну мотивовану заяву з візою наукового керівника на ім'я завідувача кафедри. У разі позитивного висновку завідувача кафедри готується проект відповідного наказу.

Тема дипломної роботи бакалавра повинна бути лаконічною, окреслювати межі проведення дослідження, відображати мету і відповідати змісту роботи. У назві не можна вживати скорочення та аббревіатури, потрібно уникати використання ускладненої термінології. Не допускається починати назву зі слів «Вивчення процесу...», «Дослідження шляхів...», «Розробка і дослідження...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» тощо.

1.3. Порядок призначення і затвердження наукових керівників

Наукових керівників дипломної роботи бакалавра призначає завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи (за погодженням гаранта ОПІ) зі штатних науково-педагогічних працівників Університету та висококваліфікованих фахівців-практиків із урахуванням достатності їх кваліфікації та відповідності наукових інтересів.

Науково-педагогічні працівники університету призначаються науковими керівниками дипломної роботи бакалавра відповідно до розподілу педагогічного навантаження.

Науковими керівниками дипломної роботи бакалавра першочергово призначають висококваліфікованих фахівців кафедри готельно-ресторанної та курортної справи з числа професорів і доцентів. В окремих випадках допускається керування дипломною роботою бакалавра старшими викладачами та асистентами без наукового ступеня, які є провідними фахівцями з питань, що

висвітлюються в роботі, і здатні надати студентові суттєву організаційно-методичну допомогу в підготовці роботи, її оформленні та захисті.

Першочергово призначаються наукові керівники дипломної роботи бакалавра, які вказані в заявах студентів. Кафедра має право призначити науковим керівником іншу особу, ніж вказана в заяві студента. Кафедра може відмовити в затвердженні теми дипломної роботи бакалавра в разі претензії двох чи більше студентів на виконання однакових або споріднених тем (перевагу рекомендується надавати кращому за академічною успішністю студенту) або в разі невідповідності запропонованої студентом теми змісту спеціальності або вимогам до дипломної роботи бакалавра освітнього рівня «бакалавр». Студенту при цьому може бути запропоновано скорегувати тему.

Основні обов'язки наукового керівника дипломної роботи бакалавра:

- 1) допомога студентові у виборі теми;
- 2) погодження завдань на дипломну роботу бакалавра, календарного плану її виконання, систематична перевірка виконання календарного плану студентом;
- 3) допомога студентові при розробленні плану (змісту) дипломної роботи бакалавра ;
- 4) надання необхідних консультацій з питань порядку, послідовності виконання роботи, визначення змісту та обсягу відповідних частин роботи;
- 5) надання допомоги студенту в доборі наукових джерел, які доцільно використовувати при виконанні роботи;
- 6) перевірка виконання студентом проміжних етапів підготовки дипломної роботи бакалавра й надання допомоги в її науковому редагуванні;
- 7) систематичний контроль щодо якості виконання дипломної роботи бакалавра;
- 8) спрямування студента у питаннях апробації дипломної роботи бакалавра;
- 9) підготовка висновку на засідання кафедри про допуск дипломної роботи бакалавра до захисту в Екзаменаційній комісії;
- 10) підготовка письмового відгуку на дипломну роботу бакалавра.

Основні права наукового керівника:

- 1) вимагати від студента дотримання встановленого графіку виконання дипломної роботи бакалавра;
- 2) висловлювати зауваження до дипломної роботи бакалавра загалом або окремих її частинах та повернення роботи студенту на додаткове опрацювання;
- 3) вимагати виправлення помилок змістового чи граматичного характеру;
- 4) приймати рішення про невідповідність дипломної роботи бакалавра встановленим вимогам з інформуванням про це студента та завідувача кафедри, на якій виконується робота.

1.4. Організаційні етапи написання дипломних робіт бакалавра

Після визначення на кафедрі теми студент із науковим керівником розробляє індивідуальний план-графік виконання дипломної роботи бакалавра із зазначенням усіх етапів та офіційних термінів виконання. Графік підписується студентом, науковим керівником та затверджується на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи. Зміна плану-графіка виконання дипломної роботи бакалавра допускається тільки за згодою наукового керівника (дод. Б). Над дипломною роботою студент працює під контролем наукового керівника протягом всього навчального року.

1.5. Контроль за виконанням дипломних робіт бакалавра

Безпосередній контроль за підготовкою дипломної роботи бакалавра відповідно до календарного плану здійснює науковий керівник. Інформація наукових керівників про хід виконання студентами дипломних робіт бакалавра заслуховується на засіданнях кафедри двічі впродовж навчального року – у січні та квітні. При цьому визначається спроможність студента справитися з роботою, які у нього виникли труднощі та необхідність вживання заходів щодо їхнього подолання. Кафедра має право не пізніше як за 20 днів до початку підсумкової атестації рекомендувати відсторонення студента від виконання роботи, якщо вона не буде виконана вчасно з причин його неорганізованості чи недисциплінованості, що обов'язково фіксується в рішенні кафедри. Це є підставою для порушення клопотання про відрахування студента за невиконання навчального плану.

2. ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

2.1. Структура роботи

Дипломна робота бакалавра складається з таких структурних елементів:

- завдання на дипломну роботу бакалавра;
- титульна сторінка роботи;
- зміст;
- перелік умовних позначень (при необхідності);
- вступ;
- основна частина (розділи роботи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки(при необхідності);
- подання голові ЕК щодо захисту дипломної роботи бакалавра;
- відгук керівника та рецензії на дипломну роботу бакалавра.

Дипломна робота бакалавра готується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій палітурці та в електронній формі.

2.2. Завдання на дипломну роботу бакалавра

Тема роботи повинна зазначатись ідентично темі, затвердженої наказом ректора. У разі невідповідності робота до захисту не приймається.

Прізвище, ім'я та по-батькові студента та керівника роботи повинні зазначатись повністю. Поле «науковий ступінь, вчене звання або посада» заповнюється таким чином: скорочено зазначається науковий ступінь (наприклад, «д.е.н.» або «к.е.н.») та через кому – посада (професор, доцент, старший викладач).

Всі інші поля заповнюються науковим керівником та завідувачем кафедри. При поданні друкованої версії роботи на кафедру студент повинен поставити на титульному аркуші у відповідному полі свій підпис.

Завдання на дипломну роботу бакалавра студента повинно включати строк подання бакалаврської роботи, назву розділів та перелік графічного матеріалу (дод. Б). Також необхідно зазначити консультантів з написання відповідних розділів. Календарний план складається керівником дипломної роботи бакалавра.

Завдання на дипломну роботу підписує студент, керівник та завідувач кафедрою.

2.3. Титульна сторінка дипломної роботи бакалавра

Титульна сторінка роботи. Титульний аркуш (дод. В) містить:

- найменування вищого навчального закладу, де виконана дипломна робота бакалавра;
- назву підрозділу;

- назву кафедри;
- освітній рівень, на який претендує здобувач;
- тему дипломної роботи бакалавра;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора;
- найменування спеціальності;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника;
- відомості про рецензентів;
- місто і рік захисту роботи.

2.4. Зміст

Зміст подають на початку роботи. План дипломної роботи бакалавра повинен послідовно містити назви всіх структурних елементів роботи 1-го та 2-го рівнів (окрім титульного аркуша та самого змісту) та посилання на номери сторінок, на яких починається даний структурний елемент.

При оформленні дипломної роботи бакалавра «План» стає «Змістом».

Візуально зміст роботи повинен відображати ієрархію структурних елементів роботи (перелік умовних позначень, вступ, розділи, висновки, додатки – елементи 1 рівня; підрозділи – елементи 2 рівня). Приклад змісту наведено у додатку Г.

На початку по центру розміщується текст «**ЗМІСТ**».

2.5. Перелік умовних позначень

Якщо в дипломній роботі бакалавра вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, у яких за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в роботі скорочення зустрічаються менше трьох разів, то перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

2.6. Вступ

Вступ до роботи розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Вступ повинен містити такі елементи (у такому ж порядку):

Актуальність дослідження. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовується актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки, особливо на користь України.

Загалом актуальність повинна виконувати дві функції:

- 1) показати місце даної роботи (дослідження) у загальній проблемі;

2) визначити, що саме у загальній проблемі є нерозв'язаним та, відповідно, на спробу розв'язання чого спрямована дипломна робота бакалавра.

Висвітлення актуальності не повинно бути, з одного боку, багатослівним, а з іншого – формальним, таким, що лише повторює загальновідомі речі.

Обсяг актуальності повинен становити 0,5–1 сторінку.

Вступ містить формулювання мети роботи та завдань, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання дослідження повинні розкривати мету і формуються переліком дій: «вивчити...», проаналізувати...», «встановити шляхи...», «обґрунтувати...», «визначити...», «виявити сутність...», «узагальнити...», «сформулювати пропозиції...» та інші. Вирішення завдань становитиме зміст розділів і підрозділів дипломної роботи бакалавра. Це важливо, тому що назви таких розділів мають відповідати конкретним завданням і результатам дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу або його підрозділ, на прикладі якого виконується робота, адже це є базою дослідження.

Предмет дослідження – конкретна задача, що міститься в межах об'єкта дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження, саме на нього спрямована увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему випускної дипломної роботи.

Методологічна база дослідження (законодавчо-нормативні документи, методи наукового пізнання). Методи дослідження вказують на шляхи досягнення мети та розв'язання поставлених у роботі завдань, свідчать про достовірність та вірогідність отриманих наукових результатів. Необхідно коротко охарактеризувати методологічну базу дослідження, надати перелік використаних при підготовці дипломної роботи бакалавра методів і методологічних принципів.

Стан наукової розробки. У вказаній частині вступу необхідно дати коротку характеристику найновішої наукової літератури та джерел, що висвітлюють досліджувану проблематику.

Інформаційно-аналітична база (джерела і матеріали, на базі яких виконана дипломна робота бакалавра).

Практичне значення одержаних результатів. У дипломній роботі бакалавра теоретичного характеру вказують про наукове використання отриманих результатів або рекомендації щодо їхнього використання, а з прикладним значенням – висвітлюють результати практичного застосування отриманих результатів або рекомендацій щодо їх використання.

Апробація результатів (за наявності). Якщо автор брав участь у наукових конференціях, семінарах, засіданнях наукового гуртка і з оголошенням результатів своєї роботи та має цьому підтвердження (опубліковані тези, статті

або програма конференції за темою роботи, у якій студент брав участь), слід зазначити загальну кількість конференцій, їх назву, рік та місце проведення, а також вказати кількість публікацій із цієї теми.

Структура роботи. У цьому підпункті вказується, що робота складається зі вступу, певної кількості розділів, висновків, списку використаних джерел (вказується кількість), кількість таблиць, рисунків та додатків.

Обсяг вступу – 2–3 сторінки.

2.7. Основна частина

Основна частина роботи складається з трьох-чотирьох послідовних розділів, кожен з яких повинен бути поділений на 2-4 підрозділи.

Перший розділ містить теоретичне обґрунтування досліджуваних явищ та процесів. У цій частині дипломної роботи бакалавра викладається теоретична база, необхідна для вирішення визначеної проблеми, подається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на відповідні джерела. На основі вивчення наукової літератури розкриваються думки різних учених щодо розв'язання проблеми, обґрунтовуються погляди автора стосовно шляхів її вирішення.

Загалом, перший розділ повинен послідовно вирішувати такі завдання:

- розкриття сутності досліджуваного явища та його особливостей серед інших подібних явищ, при потребі – аналіз історії розвитку явища, його нормативно-правової бази;
- аналіз наукових та практичних підходів (історичних та сучасних) до аналізу обраного об'єкту дослідження;
- аналіз існуючої термінології у сфері дослідження, створення понятійно-категоріального апарату, на який автор спиратиметься у подальшій роботі;
- виявлення тих методів та інструментів, які можуть бути використані при дослідженні предмету роботи, визначення та обґрунтування інструментарію, що буде безпосередньо застосований у роботі;
- огляд світових тенденцій аналізованого явища.

Обсяг першого розділу – у межах 25–30 % від загального обсягу дипломної роботи бакалавра.

Другий-третій розділ має поєднувати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій на конкретних прикладах. У цій частині дипломної роботи бакалавра викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Автор повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Обсяг другого розділу – у межах 25–30 % від загального обсягу дипломної роботи.

Завданням третього-четвертого розділу є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей управління параметрами розвитку, діяльності організації на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків, зроблених у другому розділі дослідження. Назва розділу формулюється таким чином: «Удосконалювання... (предмет дослідження) на... (база дослідження)» або «Шляхи вдосконалювання... (предмет дослідження) на... (база дослідження)».

Обсяг третього розділу – у межах 25–30 % від загального обсягу дипломної роботи бакалавра.

Рекомендації та пропозиції повинні ґрунтуватись на основних теоретичних положеннях, методичних підходах, методичному інструментарії, що викладені у першому розділі, а також результатах проведеного у другому розділі дослідження. Вони повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної реальності.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором. Основна частина дипломної роботи бакалавра може складатися з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Головні вимоги до наукового викладу результатів – точність, чіткість, стислість.

Кожний розділ починають з нової сторінки. В основних розділах дипломної роботи автор подає огляд літератури за темою та обґрунтовує вибір напряму досліджень, наводить методи вирішення задач та їх порівняльні характеристики, описує хід дослідження, з вичерпною повнотою викладає результати власних досліджень, якщо вони одержані. Автор повинен дати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів та порівняти одержані результати з аналогічними результатами вітчизняних та зарубіжних дослідників, обґрунтувати необхідність додаткових досліджень. Кожний розділ закінчується сформульованими висновками із стислим викладенням наведених у розділі результатів. Викладати їх слід у вигляді висновків до конкретного розділу, наприклад, висновки до розділу 1. Висновки до розділів виконуються за бажанням студентам та не є загальною вимогою, перед ними в тексті пропускається один полуторний інтервал (рис. 2.1).

Недоліки, в свою чергу, використання онлайн-контенту в готельній індустрії— це вплив конкуренції, ризик негативного впливу, залежність від технологій, необхідність постійного оновлення, обмежений контроль над сприйняттям, витрати та ресурси, проблеми конфіденційності та безпеки, технічні обмеження.¶

¶

Висновки до 2 розділу¶

Онлайн-контент дійсно є основою бізнесу у сучасному світі. Використання ефективних стратегій створення, оптимізації та просування контенту може допомогти підприємствам досягти нових вершин у цифровому просторі. Основні принципи успішного використання онлайн-контенту включають:¶

Рис. 2.1. Приклад оформлення висновків до розділів

Розділи повинні мати бібліографічні посилання на літературу, що дозволяє аналізувати власні дані та порівнювати їх з даними інших джерел.

2.8. Висновки

Висновки – це завершальний етап дипломної роботи бакалавра. В них коротко наводяться найбільш важливі теоретичні та практичні положення, які містять оцінку досягнутих результатів з точки зору відповідності меті дипломної роботи бакалавра та поставленим у вступі завданням, пропозицій щодо вдосконалення досліджуваного напрямку діяльності підприємства. Послідовність висновків має відповідати поставленим і наведеним у вступі завданням.

Обсяг висновків – 3–4 сторінки.

2.9. Список використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків. Він складається з літературних джерел, що були використані студентом при написанні дипломної роботи бакалавра, а саме: законодавчо-нормативних актів, підручників, навчальних посібників, монографій, статей у періодичних виданнях, інтернет-сайтів тощо. Неопубліковані джерела (фінансова звітність, технічна документація, інша внутрішня документація підприємства, конспект лекцій, складений студентом, тощо) до списку використаної літератури не вносяться. Кількість використаних джерел залежить від ступеня вивченості проблеми і ступеня її нормативного врегулювання.

Джерела оформлюються згідно вимог стандарту ДСТУ 8302 : 2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Кількість використаних джерел може бути не менше 35 у

дипломній роботі освітнього рівня «бакалавр». Якщо список містить джерела, записані як кириличними літерами, так і латинськими, то спочатку потрібно подавати ті, які записані кирилицею, а потім латиницею (за алфавітом).

2.10. Додатки

За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал (при його великій кількості та неможливості подати у тексті), необхідний для повноти сприйняття роботи. До них вносяться допоміжні матеріали:

- схему організаційної структури управління підприємства (організації);
- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- великі за обсягом розрахункові таблиці (більше 0,5 сторінки А4);
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи, акти;
- інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на комп'ютері, які розроблені в процесі виконання дипломної роботи бакалавра;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- допоміжні матеріали, що мають прикладне значення (таблиці, рисунки, положення про роботу відділів підприємства, організації).

Матеріал, що надається в додатках, повинен відповідати обраній темі дослідження й містити в собі необхідні матеріали, що були базою для проведення досліджень і практичних розробок.

Обсяг додатків не обмежується, але повинен визначатись реальними потребами роботи. Якщо розміщений у додатках матеріал не є авторським, обов'язково потрібно вказувати посилання на джерело.

Додатки нумеруються великими літерами. На кожний додаток повинно бути посилання в тексті, наприклад, «...розміщення гостей» (дод. Б)». При повторному згадуванні використовують вислів «(див. додаток Б)».

2.11. Взаємозв'язок завдань, структури роботи та висновків

Коректно сформульований комплекс послідовних завдань визначає ті кроки, які мають бути зроблені для досягнення поставленої мети.

Оскільки виконання кожного завдання являє собою у роботі окремий сенсовий блок, сукупність всіх завдань та їх послідовність фактично визначає зміст роботи. Іншими словами, кожне завдання повинно накладатись на певний підрозділ роботи, в якому воно виконується (цей зв'язок не є повністю «жорстким» – одне завдання може виконуватись в різних аспектах у двох підрозділах, або один підрозділ може містити виконання двох завдань, але загальна логіка є саме такою).

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБІТ

3.1. Загальні вимоги до оформлення роботи

Дипломна робота бакалавра друкується засобами комп'ютерної техніки на аркушах білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали, до тридцяти рядків на сторінці. Друк здійснюється лише з одного боку аркушу.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Шрифт основного тексту – звичайний, 14pts Times New Roman. Абзацний відступ має складати 1,25 см, вирівнювання основного тексту – по ширині. «Висячі рядки» не допускаються. Рекомендовані параметри відступів та інтервалів наведено на рис. 3. 1.

Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою. Використання напівжирного, курсивного та підкресленого стилю шрифту в основному тексті, таблицях та рисунках заборонено.

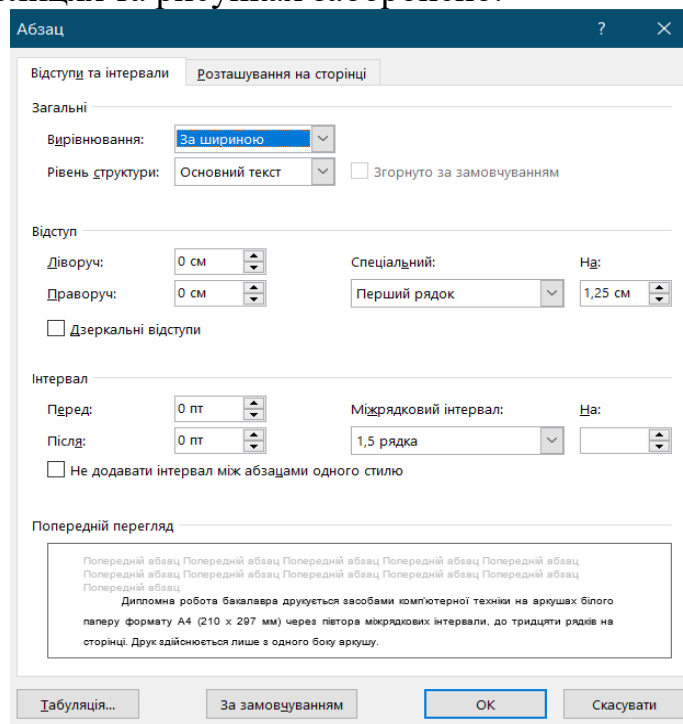

Рис. 3.1. Відступи та інтервали

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти (до двох виправлень на одній сторінці) за допомогою коректора та пасти виключно чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна відповідати щільності основного тексту.

Текст дипломної роботи бакалавра повинен бути стислий, точний та логічно послідовний. Текст викладають, дотримуючись норм чинного українського правопису, використовуючи стиль ділового мовлення, необхідний

для службових документів. Потрібно користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, дотримуватися прийнятої наукової термінології, умовних символів та скорочень, уникати діалектизмів, засобів художньої літератури, нових іншомовних запозичень тощо, якщо вони не є предметом дослідження.

3.2. Оформлення розділів (підрозділів)

Заголовки структурних частин дипломної роботи бакалавра («ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ») та назви розділів друкують **великими літерами напівжирним шрифтом** по центру симетрично до основного тексту. Заголовки підрозділів друкують **маленькими літерами (крім першої великої) напівжирним шрифтом** з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Розділи роботи мають бути пронумеровані таким чином: після слова «РОЗДІЛ» ставиться його номер арабською цифрою (1, 2, 3), після номера ставиться крапка, з абзацного відступу друкується заголовок розділу.

Приклад:

РОЗДІЛ 1.

КУЛІНАРІЯ ЄВГЕНА КЛОПОТЕНКА

Рис. 3.2. Оформлення розділу роботи

Після назви розділу (вступ, висновки) пропускаєте один полуторний інтервал, після назви підрозділу – одразу пишете текст роботи. Після завершення написання підрозділу – пропускаєте один полуторний інтервал.

Підрозділи роботи 2-го рівня нумеруються таким чином: «Х.У. Заголовок підрозділу», де Х – номер розділу, У – номер підрозділу в межах розділу. Після номеру ставиться крапка.

Відстань між заголовками структурних частин, назвами розділів та текстом повинна дорівнювати одному полуторному інтервалу (рис.3.3).

таблиці починають з великої літери. Назву не підкреслюють і крапку в кінці не ставлять. Назва таблиці виділяється жирним шрифтом. Важливо, щоб стиль оформлення назв усіх таблиць у роботі був однаковим.

Під назвою таблиці, не пропускаючи вільного рядка, розміщують власне таблицю. Після таблиці пропускають вільний рядок (міжрядковий інтервал – 1,5). Підзаголовки, які мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки й підзаголовки граф зазначають в однині. Приклад оформлення таблиці наведено на рис. 3.3.

Таблиця 3.2

**Приклади для покращення ефективності процесів у ГРК «Лейбова
гора»***

Ефективність процесу	Приклади
Передбачення попиту на страви та напої	Використання аналітики даних та машинного навчання для аналізу замовлень, оцінки популярності страв та напоїв, прогнозування попиту та розробки меню.
Рекомендації клієнтам	Використання системи рекомендацій на основі аналізу даних про попередні замовлення клієнтів та їх вподобання.
Аналіз замовлень	Використання програмного забезпечення для збору та аналізу даних про замовлення клієнтів, щоб виявляти тенденції та покращувати роботу ресторану.
Контроль якості продуктів	Використання системи моніторингу якості продуктів, яка відстежує терміни придатності, забезпечує відповідність регуляторних вимог та дозволяє виявляти потенційні проблеми з якістю.
Автоматизація процесів замовлення	Використання POS-терміналів для автоматичної обробки замовлень та зменшення часу очікування клієнтів на обслуговування.
Ефективне управління запасами	Використання програмного забезпечення для автоматизованого контролю запасів продуктів, що дозволяє зменшити витрати та уникнути надмірних запасів.

*розроблено автором на основі [18, 21]

Рис. 3.4. Оформлення таблиці

Таблиця обов'язково повинна мати заголовки, які можуть бути 2-х типів:
1) заголовки граф (колонок), описуються у першому рядку таблиці і

називаються «головкою» таблиці; 2) заголовки рядків, описуються у першій колонці таблиці і називаються «бокови́ком» таблиці. Обидва типи заголовків можуть мати підзаголовки.

Якщо таблиця переходить на наступну сторінку, то над іншими частинами пишуть «Продовження таблиці» із зазначенням номера. Крім того, на першій сторінці під «шапкою» таблиці вміщують рядок з порядковими номерами стовпців, а на інших сторінках такий рядок вміщують замість «шапки». Якщо таблиця розміщується на трьох і більше сторінках, то слова «Закінчення табл.» пишуть тільки над останньою частиною таблиці, на попередніх сторінках з таблицею вказують «Продовження табл.».

Таблицю подають після першого згадування про неї в тексті або, якщо це неможливо, на наступній сторінці роботи. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті (за винятком самостійно розроблених), при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

3.4. Рисунки

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні посилання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав. Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисуночний надпис). Ілюстрації позначаються словом «Рисунок...», яке разом із назвою ілюстрації розташовують після пояснювальних даних. Наприклад: «Рис. 2.2. Діаграма розвитку...». Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, другий рисунок третього розділу позначається як «Рисунок 3.2» або «Рис. 3.2». Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «Рис. 1.2».

Рисунки слід розміщувати по центру сторінки без абзацних відступів. Номер та назву ілюстрації розміщують з абзацного відступу, виділяючи їх напівжирним шрифтом. Перед та після ілюстрації, а також після її назви потрібно робити відступ в один рядок з полуторним інтервалом. Важливо, щоб стиль оформлення назв усіх ілюстрацій у роботі був однаковим (рис. 3.4).

Мобільний додаток: Starbucks має мобільний додаток, який дозволяє клієнтам замовляти напої та їжу заздалегідь (рис. 1.3). Клієнти можуть вибрати місце та час, коли замовлення буде готове, і отримати його без черги.

Рис.1.3. Мобільний додаток в Starbucks [21]

Рис. 3.5. Оформлення рисунків

Кожен рисунок повинен мати підпис, який містить номер та назву. Він розміщується в окремому рядку відразу після рисунку і записується у форматі «Рис. X.Y. назва», де X – номер розділу (додатку), Y – номер рисунку в межах розділу (додатку). Підпис не може відриватись від самого рисунку (розміщуватись на іншій сторінці).

3.5. Формули та рівняння

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище й нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули та рівняння у тексті слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу й порядкового номера формули (рівняння), відокремлених крапкою. Наприклад: третя формула першого розділу позначається як «(1.3)». Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні у рядку. Пояснення значень кожного символу й числового коефіцієнта потрібно давати з нового рядка. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

3.6. Посилання

При написанні дипломної роботи бакалавра студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні

видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не включений до останнього видання. Кожен використаний в роботі фактичний матеріал (фрагмент тексту документу, числові дані, цитата, відомості про маловідомий факт тощо) повинен супроводжуватись посиланням на джерело, з якого цей матеріал було взято. Посилання являє собою порядковий номер джерела у списку використаних джерел, який розміщується у квадратних дужках. Якщо посилання здійснюється на друковане джерело, у посиланні також зазначаються номери сторінок, на яких безпосередньо розміщений матеріал (наприклад, певні дані або цитата). Якщо посилання здійснюється відразу на декілька джерел, вони відділяються одне від одного крапкою з комою.

При використанні матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в дипломній роботі бакалавра.

Посилання в тексті дипломної роботи бакалавра на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [3–6]...».

Приклад речення з посиланнями:

Інноваційна діяльність – це діяльність в межах інноваційного процесу, яка перетворює наукові та економічні знання за допомогою використання комплексу методів та процедур у інновації [15, с. 12].

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Пряме цитування конкретного джерела не повинно перевищувати 1–2 абзаців. Кількість прямих цитат на одній сторінці роботи, як правило, не повинна перевищувати 2–3. Не потрібно подавати цитати у висновках.

Текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий». Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. При непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело. Цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім.

3.7. Вимоги до літератури

Джерела оформлюються згідно вимог стандарту ДСТУ 8302 : 2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи.

Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Кількість використаних джерел може бути не менше 35 у дипломній роботі освітнього рівня «бакалавр». Необґрунтоване використання джерел інформації держав-агресорів (росії та білорусі) є недоцільним для наукової об'єктивності.

Приклад:

Мальська М. П., Гаталяк О. М., Ганич Н. М. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика) : підручник. Київ : ЦУЛ, 2018. 304 с.

Якщо у роботі використовується інформація з інтернету, то потрібно вказувати не тільки назву сайту, а і назву статті або документу, на які посилається автор, і вказувати дату звернення. Всі літературні джерела слід подавати мовою оригіналу.

Приклад:

Лейбова гора. URL: <https://leybovagora-if.vidido.info/> (дата звернення: 25.03.2023).

Спочатку подаються опубліковані джерела в алфавітному порядку написані кирилицею, потім – латиницею та ін. Неопубліковані джерела (архівні документи, звіти) пишуть також в алфавітному порядку, але після зазначених опублікованих праць. Нумерація джерел у списку – наскрізна.

3.8. Додатки в роботі

Додатки повинні починатися з титульного аркуша, на якому великими літерами у центрі аркуша під назвою теми надруковано слово «ДОДАТКИ» (дод. Д). Кожний додаток також повинен починатися з нового аркуша, на якому симетрично до сторінки наведена назва додатка, надрукована малими літерами. Наприклад: «Додаток А». З іншого рядка – його назва, наприклад: «Фінансова звітність підприємства». Слова «ДОДАТКИ», «Додаток», номер додатку та його назву в лапки не беруть.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» тощо.

Ілюстрації, таблиці та формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «рис. Д.2» – другий рисунок додатка Д; (А.1) – перша формула додатка А. В іншому на ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, поширюються загальні вимоги щодо оформлення.

3.9. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Нумери сторінок починають проставляти з другої сторінки у правому верхньому куті без крапки в кінці до останньої сторінки додатків включно (звичайний, 12pts, Times New Roman).

4. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ БАКАЛАВРА

4.1. Попередній захист дипломних робіт бакалавра

Дипломні роботи бакалавра проходять попередній захист на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи за встановленим графіком, але не пізніше як за терміном передбаченим Розпорядженням ректором Університету. На попередній захист студент повинен подати віддрукований та перевірений науковим керівником текст роботи. Захист проводиться на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи за обов'язкової присутності завідувача кафедри, наукового керівника та студента і передбачає такі процедурні етапи:

- виступ автора дипломної роботи бакалавра з повідомленнями про основні положення роботи;
- детальні відповіді студента на усні та письмові запитання членів кафедри щодо змісту й суті роботи;
- виступ наукового керівника про якість виконання роботи, про можливість допуску роботи до захисту перед ЕК.

Кафедра робить висновки про готовність роботи до захисту перед ЕК, встановлює час роботи над зауваженнями та термін подачі роботи, оформленої згідно з вимогами, на кафедру.

До захисту не допускаються бакалаври, які не виконали навчальний план і на момент подання до захисту дипломної роботи бакалавра мають академічну заборгованість. Питання про не допуск дипломної роботи бакалавра до захисту розглядається на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи та деканом факультету туризму.

4.2. Відгук на дипломну роботу бакалавра

Відгук на дипломну роботу бакалавра подається науковим керівником (дод. Е). Дипломна робота бакалавра подається науковому керівнику для здійснення загальної оцінки та визначення можливості винесення її на захист. Після ознайомлення з дипломною роботою бакалавра і в разі її схвалення науковий керівник надає письмовий відгук.

У датованому та підписаному відгуку наукового керівника відображається:

- актуальність дослідження;
- оцінка самостійності виконання дипломної роботи бакалавра;
- рівень теоретичних знань, виявлений автором при вирішенні конкретних практичних завдань;
- глибина та комплексність підходу дослідження;
- прогресивність та очікувана ефективність запропонованих шляхів вирішення досліджуваної проблеми;
- аналіз позитивних сторін роботи, а також її недоліків;

– характеристика діяльності випускника під час виконання роботи без зазначення оцінки.

4.3. Рецензування дипломних робіт бакалавра

Рецензія на дипломну роботу бакалавра є необхідним елементом на захисті роботи, гарантією точного і неухильного виконання встановлених вимог до неї (дод. Ж). Від ретельності роботи рецензента, аргументованості й повноти його висновків, залежить оцінка дипломної роботи бакалавра на засіданнях ЕК.

Критичний підхід до бакалаврського дослідження – це головний критерій високого професіоналізму рецензента та необхідна умова належної конструктивної дискусії під час захисту роботи.

Рецензія на дипломну роботу бакалавра подається на кафедру не пізніше, ніж за 5 днів до захисту дипломної роботи. Рецензування дипломних робіт бакалавра проводять викладачі, які є фахівцями з певної спеціальності. Склад рецензентів затверджує завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи.

Рецензія на дипломну роботу бакалавра може бути внутрішньою (надається науковим чи науково-педагогічним працівником, який працює у закладі вищої освіти, де виконувалася робота) або зовнішньою (надається фахівцем з даної спеціальності, який не працює у закладі вищої освіти, де виконувалася дипломна робота бакалавра).

Рецензія має бути об'єктивною, відображати як позитивні, так і негативні сторони роботи й містити оцінку за прийнятою шкалою оцінювання знань студентів. Особливу увагу в ній потрібно звернути на:

- актуальність теми;
- вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань;
- наявність у роботі особистих пропозицій і рекомендацій, їх перспективність, практична цінність;
- достовірність результатів і обґрунтованість висновків автора;
- стиль викладу й оформлення роботи;
- недоліки роботи.

Рецензія не повинна дублювати відгук наукового керівника, тому що відгук керівника – це в основному характеристика професійних якостей випускника та його роботи в процесі проектування, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо бакалаврського дослідження. Студент має право заздалегідь ознайомитися із текстом рецензії. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту.

4.4. Підготовка роботи до захисту

Не пізніше як за визначений ректоратом Університету період до захисту студент подає на кафедру готельно-ресторанної та курортної справи для реєстрації:

- зброшурований примірник дипломної роботи бакалавра із висновком завідувача кафедри про допуск до захисту;
- письмовий відгук наукового керівника з характеристикою діяльності випускника під час написання бакалаврської роботи без зазначення оцінки;
- письмову рецензію на бакалаврську роботу із зазначенням оцінки.

4.5. Перевірка на академічний плагіат

Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Дипломна робота студента має виконуватися із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. При виконанні дипломної роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні дипломної роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел шляхом здійснення належного цитування;
- не допускати проявів академічної доброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Дипломна робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на виправлення та доопрацювання. Види академічної відповідальності (зокрема, додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності (п. 3.3 Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Серед інших видів порушень академічної доброчесності, окрім академічного плагіату, є:

- самоплагіат – оприлюднення власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу.

Для уникнення академічного плагіату при написанні дипломної роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі дані. Якщо в дипломній роботі бакалавра використано запозичений матеріал без посилання на автора та джерело, то робота за рішенням кафедри знімається з розгляду. Перевірці на плагіат підлягає основна частина роботи (без додатків) в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx, *.rtf. Відсотки унікальності дипломної роботи – 75%. Перевірку на плагіат забезпечує одноразово і безкоштовно ректорат університету. Випускові кафедри забезпечуються при цьому демоверсіями ліцензійної програми на антиплагіат. Науковий керівник та студент попередньо повинні бути ознайомлені з встановленими програмою показниками щодо оригінальності тексту. Якщо встановлено факт академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, то відповідальність лежить на авторові роботи. Перевірка на плагіат має бути здійснена не пізніше, ніж за 20 днів до захисту, враховуючи і строк перевірки. Перевірка не повинна перевищувати десяти днів. Результати перевірки на академічний плагіат потрібно обговорити на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи. Процедура перевірки на плагіат та її наслідки регулюються «Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для перевірки роботи на антиплагіат студент повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри (дод. И).

4.6. Захист дипломних робіт бакалавра

На захист дипломних робіт бакалавра у екзаменаційну комісію подають:

- зброшурований примірник дипломної роботи бакалавра з висновком завідувача кафедри про допуск до захисту та робота на CD-диску;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання роботи без зазначення оцінки;
- письмова рецензія на кваліфікаційну роботу з зазначенням рекомендованої оцінки.

Крім цього, Екзаменаційній комісії до захисту дипломної роботи бакалавра можуть бути подані:

- друковані статті, тези, програми конференцій за темою роботи, у яких автор брав участь;
- зразки матеріалів і виробів;
- документи, які вказують на практичне застосування роботи тощо.

Захист проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менш ніж половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії. На захисті можуть бути присутні і брати участь в обговоренні всі бажаючі, не порушуючи порядку й процедури захисту, оскільки захист є прилюдним.

Презентація готується виключно за бажанням студента та не впливає на оцінку роботи.

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи;

- запитання до автора;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензії;
- відповіді студента на запитання членів ЕК та осіб, присутніх на захисті;
- заключне слово студента;
- рішення комісії про оцінку роботи.

Додаток А

Зразок написання заяви на дипломну роботу студенту

Завідувачу кафедри
готельно-ресторанної та курортної справи
проф.Клапчуку В.М.
студента групи ГРС-41
Прізвище ім'я
номер телефону

Заява

Прошу дозволити мені написання дипломної роботи бакалавра на тему
«Назва» під керівництвом д.і.н., проф. Клапчука В.М.

Дата

підпис

Додаток Б

Зразок оформлення завдання на дипломну роботу студенту

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

Рівень вищої освіти: бакалавр

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри_____
(підпис)**Клапчук В.М.**

(прізвище, ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТА

Шевченка Володимира

1. Тема роботи: Назва роботи

керівник роботи: к.е.н., доц. Мендела І.Я.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від “ ____ ” _____ 20__ р. № ____.

2. Строк подання студентом роботи: травень 2023 року (вказувати необхідний термін)

3. Вихідні дані до роботи: статистична звітність підприємства, нормативно-правові та законодавчі акти України, періодичні видання, науково-методичні розробки вітчизняних та зарубіжних авторів (вказати необхідну інформацію)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Розділ 1. Назва, Розділ 2. Назва, Розділ 3. Назва....

5. Перелік графічного матеріалу: Рисунки, таблиці.

6. Консультанти розділів роботи (за необхідності)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Розділ	к.і.н., доц. Новосьолов О.В.		
2. Розділ		
3. Розділ		

7. Дата видачі завдання: місяць та рік видачі, наприклад, вересень 2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Опрацювання літератури	...	
2.	Написання 1 розділу	...	
3.	Написання 2 розділу	...	
4.	Написання 3 розділу	...	
5.	Висновки	...	
6.	Оформлення роботи і графічного матеріалу	...	
7.	Подання роботи на кафедру	...	
8.	Захист роботи в ЕК	...	

Студент _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В
Зразок оформлення титульної сторінки
на дипломну роботу бакалавра

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет туризму
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

ДИПЛОМНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

**«НЕЙМІНГ І ЙОГО ВПЛИВ НА ІМІДЖ ЗАКЛАДУ РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ»**

Виконавець:

студент 4 курсу, групи ГРС-41
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна
справа»

Шевченко Володимир

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Мендела Ірина Ярославівна

Рецензент:

к.пед.н., доцент

Польова Леся Василівна

Додаток Г
Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	5
1.1. Огляд теоретичних положень здійснення інноваційної діяльності на підприємстві	5
1.2. Огляд нормативно-правових засад інноваційної діяльності	13
1.3. Огляд світових тенденцій інноваційної діяльності	21
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «НАЗВА»	30
2.1. Техніко-економічний аналіз діяльності готелю «Назва»	30
2.2. Аналіз інноваційної діяльності готелю «Назва»	37
2.3 Аналіз технології готелю «Назва»	45
Висновки до розділу 2	52
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА В ГОТЕЛІ «НАЗВА»	53
3.1. Пропозиції з удосконалення управління інноваційною діяльністю підприємства	53
3.2. Пропозиції з удосконалення технології в готелі «Назва»	60
3.3. Розрахунок економічної ефективності інноваційного проекту	65
Висновки до розділу 3	70
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТКИ	77

Додаток Д
Зразок оформлення додатків

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет туризму
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

ДИПЛОМНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

**«НЕЙМІНГ І ЙОГО ВПЛИВ НА ІМІДЖ ЗАКЛАДУ РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ»
ДОДАТКИ**

Виконавець:

студент 4 курсу, групи ГРС-41
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна
справа»

Шевченко Володимир

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Мендела Ірина Ярославівна

Рецензент:

к.пед.н., доцент

Польова Леся Василівна

Івано-Франківськ – 2023 р.

Додаток Е

Зразок відгуку наукового керівника на дипломну роботу бакалавра

ВІДГУК

на дипломну роботу бакалавра

студента групи ГРС-43 Шевченка Володимира

на тему:

Підвищення рівня конкурентоспроможності готелю «Писанка» шляхом стратегічного планування

Дипломна робота бакалавра є цікавим та актуальним дослідженням про підвищення рівня конкурентоспроможності готелю «Писанка» за допомогою стратегічного планування. Автор вдало досліджує різні аспекти стратегічного планування в готельній галузі та аналізує їх вплив на підвищення конкурентоспроможності обраного готелю.

Студент проводить аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища готелю «Писанка», включаючи оцінку ринкових тенденцій, конкурентного середовища та внутрішніх ресурсів готелю.

Робота має чітку структуру та систематично представляє отримані результати. Автор аргументовано обґрунтовує вибір стратегічних напрямків для готелю «Писанка» та пропонує конкретні заходи для підвищення його конкурентоспроможності. Особлива увага приділяється аналізу маркетингових стратегій, вдосконаленню обслуговування та розвитку переваг готелю перед конкурентами.

Дипломна робота бакалавра виконана студентом повністю та відповідає всім поточним вимогам. Робота містить чітку структуру, аргументовані висновки та використовує різноманітні джерела інформації.

Під час написання дипломної роботи бакалавра студент проявив себе як відповідальний, творчий і креативний, демонструючи високий рівень аналітичних здібностей та вміння працювати над складними завданнями самостійно.

Загальна оцінка дипломної роботи бакалавра та висновки щодо рекомендації до захисту в ЕК.

Робота виконана на достатньому науковому, професійному та методичному рівні і її можна рекомендувати до захисту в ЕК.

Науковий керівник,

к.е.н., доц.

26.05.2023 р.

І. Я. Мендела

Додаток Ж

Зразок оформлення рецензії на дипломну роботу бакалавра

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу бакалавра

студента групи ГРС-41 Шевченка Володимира

на тему:

«Тренд автоматизації в готельному/ ресторанному бізнесі (на прикладі ГРК «Лейбова гора» Івано-Франківської області)»

Загальний обсяг – 63 с., в т.ч. основного тексту – 59 с.

Метою роботи було дослідження сучасних трендів автоматизації в ресторанному бізнесі (на прикладі ГРК «Лейбова гора» Івано-Франківської області).

До дослідження висувалися такі завдання:

- Охарактеризувати види автоматизації в готельно-ресторанному бізнесі;
- Показати переваги та недоліки автоматизації в готельно-ресторанному бізнесі;
- Показати процеси автоматизації процесів у ресторані «Лейбова гора»;
- Провести аналіз ефективності впровадження автоматизації у ГРК «Лейбова гора».

Загалом, мета досягнута, завдання виконані.

Але, висновки настільки загальні, що не дають можливості встановити виконання студенткою поставлених завдань.

Роботу можна оцінити на «добре».

Дипломна робота бакалавра студента групи ГРС-41 Шевченка Володимира «Тренд автоматизації в готельному/ ресторанному бізнесі (на прикладі ГРК «Лейбова гора» Івано-Франківської області)», що висувуються до випускних робіт на ОР «бакалавр» зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», може бути допущена до захисту в Екзаменаційній комісії, а студент Шевченко Володимир здатен самостійно працювати за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа» і йому можна присвоїти освітній ступінь «бакалавр».

Доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи.

Р.М. Котенко

31 травня 2023 р.

Додаток И

Зразок написання заяви на перевірку роботи на плагіат

Завідувачу кафедри
готельно-ресторанної та курортної справи
проф.Клапчуку В.М.
здобувача вищої освіти
(студента ПІБ, факультет, курс, група)

Заява

З правилами чинного «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському університеті імені Василя Стефаника» від 27.09.2022 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження Університетом моєї роботи в Базі даних Університету. Також надаю Університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентично) з друкованою.

Дата

Підпис

Навчально-методичне видання

Клапчук В.М., Мендела І.Я., Польова Л.В., Загнибіда Р.П., Котенко Р.М.,
Лояк Л.М., Мельник Н.В., Новосьолов О.В.

Методичні рекомендації
до написання дипломної роботи бакалавра
для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

Видавництво «Територія друку»

Підписано до друку «__» _____ 2024 р.

Тираж 100 прим. Зам. № __ від «__» _____ 2024 р.